

Rendészettudomány I.
10.30-12.00
Szekciófelelős:
Pozsgai Petra (RDI), +36308507478

Rendészettudomány

Szekcióelnök: **Rendészettudomány I.**
Dr. Vári Vince, alezredes (NKE)
Dr. Szabó Csaba

I. panel	10.30-10.45	Nándori Nikoletta Petra
	10.45-11.00	Szabó János
	11.00-11.15	Lakatos Bence
	11.15-11.30	Teknős László
	11.30-11.45	Juhász Anikó

Rendészettudomány I.
10.30-12.00
Szekciófelelős:
Pozsgai Petra (RDI), +36308507478

A rendőri hivatás társadalmi szerepvállalása

NÁNDORI Nikoletta Petra r. fhdgy
Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola
Rendészeti etika, rendészettörténet.
nandori.nikoletta.petra@uni-nke.hu

A rendészet társadalmi rendeltetése a rendőri hivatás állami szerepvállalása révén válik alátámaszthatóvá. A feladatmeghatározás, a rendészet története során változáson ment keresztül, melyhez mérten a szerepe is alkalmazkodott.

Az állam kialakulásának elmélete, a társadalmi szerződéselméletek segítségével igazolható. A klasszikus szerződéselméletek normatív jellege, általánosan vezeti le a társadalmi szerződéselméleteket. Az állam eredete ezekben az elméletekben nem történeti, hanem analitikus kérdés. Az elméletekkel alátámaszthatóvá válik, az állam célját és érdekeit érvényesítő rendészeti tevékenysége.

A XX. század végi és a XXI. század eleji társadalmi változások következtében, kiemelt fontosságú, hogy az állami fegyveres testületek, ezen belül a rendőrség jól megalapozott szakmai elvárások mentén, azaz hivatásszerűen végezze a feladatát. A rendészeti hivatás a közszolgálatát jelentette, amelynek alapvető feladata, a közrend-közbiztonság fenntartása, az állampolgárok életének és testi épségének, vagyonának védelme. Az alaptényezők mellett a feladata volt továbbá, az állam és a társadalom rendjének előfeltételeit biztosítani, a társadalmi rendnek az érvényesülését pedig lehetőségessé tenni.

A társadalmi szerep, ebben a tekintetben a rendőri hivatást, mely a hivatásos szolgálatot, vagyis a közjó szolgálatát is jelenti egyben. A közszolgálat, a társadalom szubjektív és mindemellett objektív biztonságérzetének lehetővé tétele érdekében kell, hogy érvényre kerüljön. Mindezen tevékenység az államérdek révén megvalósuló jogbiztonság követelményeinek tényleges megvalósulása útján válhat lehetővé, melynek összhangban kell lennie a közjó és a közérdek érvényesülésével. A rendőrség az állam létének szükséges eleme tehát, mivel az állam karhatalom nélkül nem létezik. A társadalom és a rendészeti állomány közötti optimális kapcsolat kialakítása, visszahat a köz biztonságérzetére és a társadalmi rend fenntartásának lehetővé tételére, aminek révén az államérdek megvalósulhat.

Rendészettudomány I.
10.30-12.00
Szekciófelelős:
Pozsgai Petra (RDI), +36308507478

A gépi tanulás lehetőségei a bűncselekmény sorozatok azonosításában

SZABÓ János

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Doktori Iskola
rendészettudomány

szabojanos@orfk.police.hu

A bűnügyi elemzés módszerei közül a bűncselekmény sorozatok elemzésével foglalkozó összehasonlító ügyelemzés az, ahol az elemző szubjektív véleménye a legmarkánsabban megjelenik. A hasonló kriminalisztikai jellemzőkkel bíró bűncselekmények közül kiválasztani azokat, amelyek elkövetője vélhetően ugyanaz a személy nem egyszerű feladat. A szubjektivitás az egyes kriminalisztikai jellemzők fontosságának megítélésében, és ezáltal a sorozatba illesztés rendezőelvének megválasztásában, valamint a bűncselekmények eltérő jellemzőinek esetleges figyelmen kívül hagyásában egyaránt megnyilvánulhat. Mindemellett az összehasonlító táblázatok jól megválasztott 20-25 kriminalisztikai jellemzőjének kézi feltöltése is roppant időigényes feladat.

A megoldás egy olyan program, algoritmus megalkotása lehetne, amely az egyes bűncselekmények Robotzsaru rendszerbe rögzített jellemzőivel, az elemző által megadott szempontok alapján, automatikusan feltöltené a táblázatot, és a nyomozói gondolkodást modellezve, akár többféle módon, egyfajta hendikep szerint rendezve az adatokat, keresné meg a hasonló kriminalisztikai mintázatokat az egyes bűncselekményekben. A használt algoritmus a betanított mintázatok és a visszacsatolások alapján önállóan képes lenne kiválasztani a bűncselekmények sorozatba illesztés szempontjából lényeges kriminalisztikai jellemzőit (pl. az elkövetés helyszíne, tárgya, módszere, időpontja, sértettje, az elkövető helyszíni viselkedése, személyleírása, a használt eszköz stb.) és ezek fontossági sorrendjét, és jelentőségét a sorozatjelleg megállapításához. A tanító adatbázist a már korábban azonosított, helyesen megválasztott bűncselekmény sorozatok felhasználásával lehet összeállítani, és felügyelt, vagy féli felügyelt módszert használni a tanításhoz.

Az elérendő cél, hogy az elemzők szubjektív ítélete minél kevésbé befolyásolja a bűncselekmény sorozatok felismerését és az azonos személy által elkövetett bűncselekményeket a lehető legpontosabban lehessen azonosítani. További cél, hogy az egyes bűncselekmény sorozatokat már a hatóság tudomására jutásakor detektálni lehessen, és szisztematikus, ismétlődő elemzéssel, folyamatosan szélesíteni, bővíteni tudjuk azokat az ismeretlen elkövető felderítése érdekében, illetve már ismert elkövető további bűncselekményeinek azonosításához.

Rendészettudomány I.
10.30-12.00
Szekciófelelős:
Pozsgai Petra (RDI), +36308507478

A katasztrófavédelmi hatósági ügyintézés eredményességét javító „okos” eszközök vizsgálata

LAKATOS Bence

Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Katonai Műszaki Doktori Iskola
Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Debreceni Katasztrófavédelmi
Kirendeltség Hatósági Osztály
Katasztrófavédelem
dr.lakatos.bence@katved.gov.hu

Egy mindentéren jól funkcionáló ország biztonságához elengedhetetlen a közigazgatás és a benne található védelmi igazgatási rendszer megléte és a hatékonyságának folyamatos növelését célzó fejlesztések, innovációk kutatása. A XII. században Magyarországon a kor elvárásaihoz képest fejlett módon már szabályozottá vált az ország külső támadásokkal szembeni védekező képességének a kialakítása. Amíg száz évvel ezelőtt a védelmet még a katonai/fegyveres támadások leküzdésére alapozták, addig mára a XXI. században a védelem egy sokkal átfogóbb és komplexebb megközelítésben jelenik meg. A védelem hatékony kialakításában véleményem szerint egy komplex felülről lefelé strukturált szervezeti háttérre és a különböző szintekhez rendelt szakképzett személyi állományra és a mindenkori fejlett információ technológiai eszközökre, valamint informatikai háttérre és programokra van szükség.

A mai Magyarországon kialakult katasztrófavédelmi szervezetrendszer működését a hatósági tevékenység oldaláról próbálom bemutatni, kiemelt figyelmet fordítva a hatósági ügyintézés eredményességét javító „okos” eszközök vizsgálatára, így kutatási célkitűzésemként igazolni azon állításomat, miszerint: a katasztrófavédelmi szervek hatósági ügyintézésének és magának a biztonsági szintnek az eredményességét jelentős mértékben tudják növelni az alkalmazható „okos” eszközök és technológiák, ezzel is hozzájárulva a káresemények, a katasztrófaveszély, valamint a későbbi katasztrófa kialakulásának a megelőzéséhez.

Ezen állításom igazolásához kezdjük azzal, hogy történetileg áttekintjük a legújabb ipari forradalmat, az intelligens eszközök megjelenését, alkalmazhatóságát, ezek közigazgatásra gyakorolt hatását, jogszabályi rendelkezéseit, illetve megvizsgálni, hogy mi az a hatósági tevékenység a katasztrófavédelem területén, amely hatékonyabbá tehető ezen fejlesztések és IoT eszközök és szoftverek által.

A témaválasztásom aktualitását mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy az elmúlt években a katasztrófavédelmi szervezetrendszer részére a jogalkotó által szabott hatósági tevékenységi körök száma folyamatos növekedésben volt, az elmúlt 6 év alatt közel 400 hatáskör került meghatározásra a különböző szakterületek részére. A katasztrófavédelem szervezeti struktúrája is jelentős változásokon ment keresztül, új szervezeti egységek, szakterületek például a vízügyi, környezetvédelmi, kéményseprő-ipari területekkel kapcsolatos tevékenységek és hatósági feladatok jelentek meg. Az eljáró hatósági szakemberek munkájára vonatkozó jogszabályi környezetben bekövetkező változási hullám mind az anyagi, mind az eljárásjogi szabályozás tekintetében egy új környezetet teremtett. A katasztrófavédelmi szervezetrendszernek mindenkor hatékonyan, gyorsan és eredményesen kell tudnia a felmerülő helyzetekre reagálni, mivel napjainkban egyre gyakoribbak és intenzívebbek az akár világméretű (természeti, emberi, vírus általi) katasztrófák. A témám kifejtése során elhelyezem az országos, területi, helyi szervezetrendszeren belül a véleményem szerint legszélesebb körű hatósági tevékenységet végző hatósági osztályt, melyen én is dolgozom.

XXIII. Tavasz Szél Konferencia

MI és a tudomány jövője

2020

Rendészettudomány I.

10.30-12.00

Szekciófelelős:

Pozsgai Petra (RDI), +36308507478

A célom, hogy a hatósági tevékenység, mint a katasztrófavédelmi szervezetrendszeren belüli szakterületek közötti híd esetében rávilágítsak arra, hogy a fejlesztések és a rendelkezésre álló technikai eszközök alkalmazása elősegítheti a hatékonyabb és gyorsabb, pontosabb ügyintézést, ezzel növelni tudja a biztonságot.

Kulcsszavak: katasztrófavédelem, hatósági tevékenység, e-közigazgatás, katasztrófavédelmi hatósági tevékenység

Rendészettudomány I.
10.30-12.00
Szekciófelelős:
Pozsgai Petra (RDI), +36308507478

Az agrárium és a katasztrófavédelem kapcsolódási pontjainak elemzése

TEKNŐS László

Képzőintézmény/munkahely: Szent István Egyetem Georgikon Campus / NKE RTK

Katasztrófavédelmi Intézet

Tudományterület: Agrártudomány / katasztrófavédelem

teknos.laszlo@uni-nke.hu

Jelen publikáció címe az agrárium és a katasztrófavédelem kapcsolódási pontjainak elemzése. A témaválasztás aktualitását egyrészt az évente bekövetkező mezőgazdasági termények betakarítási munkáival, a termények szárításával, tárolásával összefüggő tűz- és káresetek és a mezőgazdasági gépek tüzeinek számai adják, másrészt a nyári időszakban bekövetkezett szabadtéri tüzesetek (elsősorban erdő- és vegetációtüzek) indokolják, illetve az agrárium tűzvédelmét érintő jogszabályi, szabályozói változások, továbbá a hivatásos katasztrófavédelmi szervezet igazgatási, hatósági és szakhatósági (vízügyi és vízvédelmi) jogkörök bővülései támasztják alá.

A hivatásos katasztrófavédelmi szervezet nem mezőgazdasággal foglalkozó szervezet, mégis az alaprendeltetéséből adódó feladatai között szerepelnek olyanok, melyek a biztonságosabb agrártevékenységekhez hozzájárulnak. Ennek értelmében a pályázó jelen pályázatban az agrárium és a hivatásos katasztrófavédelmi szervezet kapcsolódási pontjait keresi. A kapcsolódási pontokat a mezőgazdasági termények betakarítási munkáival összefüggő tűz- és káresetek megelőzése (tűzvédelem), elhárítása, felszámolása (itt a konkrét beavatkozások esettanulmányok feldolgozásával), az agráriumot érintő témák megjelenése a hivatásos katasztrófavédelem internetes portálján és az együttműködési megállapodásokon (Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal stb.) keresztül, a vízügyi és vízvédelmi hatósági jogkörükön át vizsgálja, kitérve az állatmentésekre és a gazdák felkészítő foglalkozásaira, a témában jelentősebb, megtartott konferenciák tartalmainak elemzésével kívánja elvégezni.

A publikáció elkészítését az EFOP-3.6.3-VEKOP-16-2017-00008 számú projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Rendészettudomány I.
10.30-12.00
Szekciófelelős:
Pozsgai Petra (RDI), +36308507478

A közúti balesetek pszichés konzekvenciái

JUHÁSZ Anikó

PhD hallgató

Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola

Kutatási terület: A közlekedési baleset elkövetése következtében traumatizált gépjárművezetők járművezetési alkalmasságának alakulása az időmúlás függvényében
Juhasz.Aniko@uni-nke.hu

A sürgősségi ellátásban résztvevő szakemberek (mentősök, rendőrök, tűzoltók, katasztrófaelhárítók) nap mint nap krízishelyzetekkel szembesülnek. 85%-uknál diagnosztizáltak akut stressz zavart a traumatikus események átélését követően. Többségüknél azonban ez néhány nap alatt spontán rendeződik, minden egyéb következmény nélkül (Freehill, 1992, id. Barram, 1997) és nem befolyásolja a gépjárművezetésre való alkalmatlanságukat.

A halálos kimenetelű baleset okozása azonban olyan súlyos stresszt vált ki a legtöbb emberben, hogy hosszabb távú negatív hatások (poszttraumás stressz-zavar, PTSD) lépnek fel.

Céлом megvizsgálni a baleset következtében traumatizált vizsgálati csoport képesség- és személyiségbeli sajátosságait a gépjárművezetésre való alkalmasság függvényében.

Egy hazai tanulmány (Göczné, 2014) a halálos kimenetelű közlekedési balesetet okozók (N=126) mintegy felénél poszttraumás állapot regisztrálásáról számolt be, akik alkalmatlannak bizonyultak a gépjárművezetésre. Az én eredményeim is ezt igazolják.

Az egyszer, hirtelen bekövetkező trauma feldolgozása ritkán zárulhat le egy évnél rövidebb idő alatt. A bírósági eljárás, a tanúzás felerősítik a tragikus esemény negatív érzéseit. A pszichológiai pályaalkalmassági vizsgálaton a képesség- és személyiségtényezőik nem felelnek meg a biztonságos gépjárművezetéshez.

Kulcsszavak: közúti baleset, halálos kimenetel, pszichológiai alkalmasság, képesség, személyiség